

Computerweegschaal helpt bij eetstoornissen

Niet praten, maar eten. In de nieuwe kliniek voor jongeren met anorexia en boulimia in Amsterdam gaan hulpverleners niet op zoek naar psychische oorzaken achter eetstoornissen. Leren eten, daar gaat het om.

CARINE NEEFJES

IN DE EETKAMER zit een broodmager meisje. Zestien jaar, achtendertig kilo en doodsbang om moddervet te worden. Voor haar op tafel staat een computergestuurde weegschaal met een bordje eten. Een piepkleine portie van tien theelepeltjes rijst, groenten en vlees. De avondmaaltijd weegt vijftig gram en het duurt bijna een half uur voordat ze die naar binnen heeft gewerkt.

Ze is een van de patiënten in De Bascule, het academisch centrum voor kinder- en jeugdpsychiatrie in Amsterdam, waar vandaag een nieuwe afdeling wordt geopend voor jongeren met anorexia en boulimia. De eerste lichting patiënten bestaat uit tien meisjes van twaalf tot achttien jaar die tussen de 38 en 44 kilo wegen. Ze hebben zeer ernstige eetstoornissen: de meisjes hongeren zichzelf dood. Ook zijn er meisjes die lijden aan boulimia: na een onbedwingbare vreetbui steken ze hun vinger in de keel.

De patiënten in De Bascule (genoemd naar een soort weegschaal) krijgen een geheel nieuwe behandeling. Voor het eerst in Nederland gaan artsen niet op zoek naar de psychologische oorzaken van eetstoornissen. Psycholoog Jan van Driel, manager van de afdeling: "We gaan niet meer eindeloos oewoeren over het verleden van deze meisjes. Wij constateren dat een patiënt een eetstoornis heeft en daar gaan we iets aan doen."

Weer leren eten, daar draait alles om. Met behulp van de mandometer, een computergestuurde weegschaal, moet het gevoel van verzadiging weer in evenwicht komen. Van Driel geeft een voorbeeld: "Een anorexiapatiënt zit na een klein stukje brood al propvol. Ze heeft het gevoel dat ze daar moddervet van wordt. Een grafiek op de mandometer geeft aan dat deze hoeveelheid echter veel te weinig is."

De computergestuurde weegschaal in de eetkamer.

FOTO GPD

Van Driel: "Veel meisjes wantrouwen hulpverleners. Als ik zeg: 'Dit is de juiste portie' zullen zij altijd denken dat ik toch stiekem wat extra calorieën door de maaltijd heb gedaan. De computer kan niet liegen en bedriegen. Dat geeft veiligheid en vertrouwen."

In Zweden, waar de mandometer vandaan komt, worden goede resultaten geboekt. Ongeveer 75 procent van de behandelde patiënten herstelt volledig. Bij de gangbare gesprekstherapieën in Nederland is dat vijftig procent.

'VEEL MEISJES WANTROUWEN HULPVERLENERS'

Toch is niet iedereen enthousiast. Eric van Furth, manager behandelingen van het Centrum eetstoornissen Ursula in Leidschendam, is sceptisch. "Het is onmogelijk dat een computer dé oplossing is voor eetstoornissen. In de praktijk blijkt

dat eetstoornissen altijd een lichamelijke én geestelijke oorzaak hebben. Ik betwijfel of de computer op kan tegen gesprekstherapieën."

Kinder- en jeugdpsychiater Annemarie van Elburg, gespecialiseerd in eetstoornissen en werkzaam op het Universitair Medisch Centrum Utrecht, juicht de nieuwe methode wel toe. "In Nederland is te veel aandacht voor de psychologie en te weinig voor de biologie," vindt zij.

Psycholoog Van Driel van De Bascule: "Als een meisje depressief is, zullen wij benadrukken dat ze zich zo voelt als gevolg van haar eetstoornissen." De portie van tien theelepeltjes moet uitgroeien tot een bord eten van 350 gram. Tussen de maaltijden door rusten de meisjes in warme kamers van maximaal 40 graden waardoor het lichaam zich ontspant. Van Driel: "Wij weten ook niet of deze methode in Nederland aanslaat. Maar we willen in ieder geval een poging wagen om deze ernstig zieke meisjes te helpen."